

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Wijngaard te HERENTALS

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 9134

Instelling Vrije Basisschool - Wijngaard

Directeur Anne-Marie BAELUS

Adres Wijngaard 9 - 2200 HERENTALS

Telefoon 014-21.62.49

Fax 014-21.26.69

E-mail wijngaard@kosh.be

Website www.wijngaard.be

Bestuur van de instelling VZW Katholiek Onderwijs Stad Herentals

Adres Lierseweg 37 - 2200 HERENTALS

Scholengemeenschap BaO KOSH

Adres Lierseweg 37 - 2200 HERENTALS

CLB Vrij CLB Kempen

Adres Hellekensstraat 2 - 2200 HERENTALS

Dagen van het doorlichtingsbezoek 16-11-2015, 17-11-2015 en 19-11-2015

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 19-11-2015

Datum bespreking verslag met de instelling 14-12-2015

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Veronique BILTEREYST

Teamleden Ilse DE VOLDER

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij	8
3.1.1.4 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: mens en maatschappij - wetenschappen en techniek.....	9
3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.6 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek	12
3.1.1.7 Lager onderwijs: mens en maatschappij	13
3.1.1.8 Vaststellingen lager onderwijs: mens en maatschappij - wetenschappen en techniek	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	15
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Onderwijsorganisatie	17
4.2 Leerbegeleiding.....	18
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	19
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	21
6.1 Wat doet de school goed?	21
6.2 Wat kan de school verbeteren?	21
6.3 Wat moet de school verbeteren?	22
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	23
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	23

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de Vrije Basisschool Wijngaard gelegen in Herentals. De kinderen die onderwijs volgen in deze school wonen veelal in de buurt. De leerlingenpopulatie weerspiegelt hierdoor in belangrijke mate de socio-economische omgevingskenmerken. De unieke ligging van de school, enerzijds grenzend aan een bosrijk gebied en anderzijds gesitueerd op wandelafstand van het stadscentrum, biedt veel kansen tot werkelijkheidsgericht onderwijs. Een deskundige directeur en een geëngageerd schoolteam, beiden met ruime onderwijservaring, dragen de dagelijkse verantwoordelijkheid voor de leiding en begeleiding van de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 9 november 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om met de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om met de leerlingen de eindtermen voor Nederlands, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding en de onderwijsorganisatie en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het erkenningsonderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat de het team van de kleuterafdeling met de kleuters zowel de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands als deze voor mens en maatschappij en wetenschappen en techniek in voldoende mate nastreeft. De kleuteronderwijzers creëren een krachtige leeromgeving waarbinnen ze de kleuters bijzonder veel ontwikkelingskansen geven. Ze zorgen op voorbeeldige wijze voor een thematisch onderwijsaanbod dat is afgestemd op de leef- en beleavingswereld van de kinderen. In de rijk ingerichte speel- en werkhoeken bieden ze de kleuters een veelheid aan kansen om te exploreren, te experimenteren en te communiceren. Het onderwijsaanbod is grotendeels volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd. Voor kleuters bij wie de ontwikkeling versneld of vertraagd verloopt, voorzien de kleuteronderwijzers, soms in samenwerking met een zorgondersteuner, voor een aangepast onderwijsaanbod. Het team van de kleuterafdeling laat nog kansen liggen om de observaties beter af te stemmen op de vooropgestelde doelen. Hierdoor heeft het geen volledig en correct beeld van het ontwikkelingsniveau van de kleuters.

Het erkenningsonderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat het team van de lagere afdeling met de leerlingen de eindtermen voor Nederlands in voldoende mate bereikt. Voor de realisatie van het onderwijsaanbod baseren de onderwijzers zich op een onderwijsleerpakket. Dit garandeert de volledigheid en de graduele opbouw van het onderwijsaanbod. Opvallend is de sterke aandacht die de onderwijzers hebben voor de eerder technische taalvaardigheden: spelling, lezen en taalbeschouwing. Dit komt grotendeels doordat de onderwijzers voor deze vaardigheden over toetsresultaten beschikken die hen een goed beeld geven over wat de leerlingen al dan niet kennen. De vaardigheden spreken, luisteren en (creatief of functioneel) schrijven krijgen veel minder doelgerichte aandacht. Deze vaardigheden komen ook bij de evaluatie zelden aan bod. In samenwerking met de zorgmedewerkers investeren de klasleerkrachten in de systematische ondersteuning van de leerlingen die meer mogelijkheden hebben of de leerlingen die taalzwakker zijn. Voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek wijst het erkenningsonderzoek naar de onderwijsdoelstellingen uit dat het team van de lagere afdeling met de leerlingen de eindtermen in onvoldoende mate bereikt. De wijze waarop de onderwijzers het

onderwijsleerpakket gebruiken, garandeert geen volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod.

Het aanbod is bovendien te weinig afgestemd op de visie en de uitgangspunten van het leerplan. De onderwijzers doen inspanningen om meer gericht te investeren in het domein techniek. Tevens bieden ze de leerlingen de mogelijkheid om via allerlei uitstappen werkelijkheidsgericht te leren. Toch biedt het aanbod de leerlingen nog te weinig kansen om voldoende vaardigheden en inzichten te verwerven. Ook in de evaluatiepraktijk komt het gebrek aan aandacht voor vaardigheden en inzichten tot uiting. Hierdoor vormen de onderwijzers zich geen correct beeld over de vorderingen van de leerlingen voor deze leergebieden.

Tijdens de doorlichting onderzocht de onderwijsinspectie de kwaliteit van de leerbegeleiding. Het schoolteam concretiseert zijn schooleigen visie op leerbegeleiding. Hierdoor is het voor alle leerkrachten duidelijk welke zorginitiatieven de school neemt om de leerlingen te ondersteunen in hun ontwikkeling. Eveneens investeerde het schoolteam in een transparante taakverdeling waardoor elk teamlid een welomschreven opdracht heeft in functie van de leerbegeleiding. Via een degelijk uitgewerkte brede basiszorg proberen de klas- en zorgleerkrachten zoveel mogelijk leerlingen te ondersteunen. Doordat het schoolteam zijn initiatieven niet uitwerkt vanuit vooraf bepaalde en geconcretiseerde doelstellingen is het moeilijk om het effect ervan na te gaan.

De onderwijsinspectie onderzocht eveneens de kwaliteit van de onderwijsorganisatie. Het schoolteam slaagt erin om op een doordachte manier om te gaan met het lestijdenpakket dat het van de overheid ter beschikking krijgt om zijn onderwijs te organiseren. De verdeling van de leerlingen over de verschillende klasgroepen, de bereidheid van de leerkrachten om samen in een klasgroep les te geven, de organisatie van het zorgteam in functie van de leerbegeleiding zijn hier voorbeelden van. De visie van het schoolteam en de bereidheid om de organisatie maximaal af te stemmen op de belangen van de leerlingen, dragen bij tot de doeltreffendheid van de onderwijsorganisatie.

Het algemeen beleid van de school is sterk. De directeur stuurt de schoolwerking op een deskundige wijze aan. Ze streeft ernaar om een geëngageerd schoolteam in overleg maximaal te betrekken bij het nemen van organisatorische en inhoudelijke beslissingen. Het zelfkritische vermogen van de directeur en de grote bereidheid van de teamleden tot schoolontwikkeling, vormen belangrijke fundamenten voor de interne kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving wijst uit dat de school via een digitaal managementsysteem op voorbeeldige wijze tekorten opspoorde, opvolgt en wegwerkt. De school heeft ook aandacht voor proactieve acties en realiseert tussentijdse oplossingen bij mogelijke gevaren of tekorten. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert. Het schoolteam respecteert eveneens de geselecteerde overige regelgeving.

De onderwijsinspectie sluit de doorlichting af met een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' en voor 'de overige erkenningsvoorwaarden'. Voor het kleuteronderwijs formuleert de onderwijsinspectie voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' een gunstig advies. Voor het lager onderwijs formuleert de onderwijsinspectie een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille

van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor mens en maatschappij en wetenschappen en techniek. De onderwijsinspectie heeft vertrouwen in het engagement en de inzet van het schoolteam om de tekorten binnen de voorziene termijn weg te werken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Curriculum

Onderwijsorganisatie

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Het team van de kleuterafdeling streeft bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Het onderwijsleeraanbod is grotendeels volledig en gradueel uitgebouwd. De themawerking garandeert het evenwicht tussen de verschillende domeinen. Een stimulerend pedagogisch klimaat en een degelijk klasmanagement dagen de kleuters voortdurend uit tot communicatie en actief taalgebruik. Het team van de kleuterafdeling neemt initiatieven om kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong- of achterstand extra te begeleiden.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

Het team van de kleuterafdeling streeft bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wetenschappen en techniek in voldoende mate na. In doordacht uitgewerkte thema's komen de verschillende domeinen van het leergebied wetenschappen en techniek geïntegreerd aan bod. Betekenisvolle activiteiten, een rijke en stimulerende klasinrichting en een warm pedagogisch klimaat vormen de basis van de werking. Voor kleuters die meer uitdaging nodig hebben of kleuters met bijzondere noden heeft het team van de kleuterafdeling uitdrukkelijk aandacht.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

Het team van de kleuterafdeling streeft bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied mens en maatschappij in voldoende mate na. In doordacht uitgewerkte thema's komen de verschillende domeinen van het leergebied mens en maatschappij geïntegreerd aan bod. Betekenisvolle activiteiten, een rijke en stimulerende klasinrichting en een warm pedagogisch klimaat vormen de basis van de werking. Voor kleuters die meer uitdaging nodig hebben of kleuters met bijzondere noden heeft het team van de kleuterafdeling uitdrukkelijk aandacht.

3.1.1.4 Vaststellingen voor kleuteronderwijs: mens en maatschappij - wetenschappen en techniek

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i>	De kleuteronderwijzers baseren zich vooral op het bronnenboek van de eigen onderwijskoepel als richtinggevend referentiekader bij de planning van het onderwijsaanbod. Daarnaast laten ze zich voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek ook enigszins leiden door het leerplan. Met het leerplan Nederlands zijn de kleuteronderwijzers weinig vertrouwd. Om het onderwijsaanbod een sterke inhoudelijke invulling te geven, vormen allerlei eigentijdse bronnenmaterialen een inspiratiebron.
	De planningsdocumenten en het overleg tussen de kleuteronderwijzers van de parallelklassen laten toe om de volledigheid van het aanbod en het evenwicht tussen de verschillende domeinen per leeftijdsgroep min of meer te bewaken. Op het niveau van de kleuterafdeling hebben de kleuteronderwijzers nog geen systematiek om in kaart te brengen aan welke (leerplan)doelen ze (te) veel of (te) weinig aandacht besteden.
	De kleuteronderwijzers werken thematisch en zorgen voor een onderwijsaanbod dat naadloos aansluit bij de leefwereld van de kleuters. Ze realiseren een krachtige en uitdagende leeromgeving die sterk werkelijkheidsgericht is. Zo is het opvallend dat alle kleuteronderwijzers veel aandacht hebben voor de rijke en uitnodigende inrichting van de speel- en werkhoeken. De hoeken zijn verrijkt in functie van het actuele thema en bieden de kleuters vele kansen om met allerlei materialen te exploreren en te experimenteren. De kleuteronderwijzers zoeken naar opdrachten en activiteiten die de onderzoeksvaardigheden van de kleuters stimuleren. De thematische en werkelijkheidsgerichte aanpak bevordert de horizontale samenhang van het onderwijsaanbod. Doorheen de dag investeren de kleuteronderwijzers op een doordachte wijze in de taalontwikkeling van de kleuters. Dit gebeurt onder andere door het boekenaanbod te variëren, door de kleuters uitdrukkelijk schrijfkansen te bieden, door goed gekozen spelopdrachten die communicatie uitlokken, door een aanbod van stappenplannen en instructiekaarten die de ontluikende geletterdheid ondersteunen.
	De kleuteronderwijzers creëren een warm en stimulerend klasklimaat. Ze moedigen de kleuters, zowel bewust als onbewust, aan om betrokken en actief bezig te zijn.
Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i> <i>Klasmanagement</i>	De kleuteronderwijzers proberen de beschikbare onderwijstijd maximaal te benutten. Hun aanpak bevordert de verzelfstandiging van de kleuters waardoor ze de onderwijstijd die naar verzorgende taken gaat, beperken.
Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i>	De kleuteronderwijzers beschikken over voldoende ontwikkelingsmaterialen om de leerplanrealisatie mogelijk te maken. De kleuteronderwijzers maken eveneens gebruik van een veelheid aan zelfontwikkelde of verzamelde materialen en spellen in functie van het thema en de vooropgestelde doelen.

Infrastructuur De oudste kleuters zijn gehuisvest in klaslokalen die qua grootte te klein zijn. Hierdoor hebben de kleuters onvoldoende bewegingsruimte. Het vraagt van de kleuteronderwijzers veel inventiviteit en een sterk klasmanagement om de ontwikkelingskansen van de kleuters hierdoor niet negatief te laten beïnvloeden.

Evaluatie De evaluatiepraktijk van de kleuterafdeling heeft nog groeipotentieel. De **Evaluatiepraktijk** kleuteronderwijzers observeren hun kleuters veelvuldig en verzamelen een veelheid aan gegevens over hun vorderingen. De observaties gebeuren evenwel *Evenwichtig en representatief* verschillend van klas tot klas en zijn zeer weinig afgestemd op de *Kindvolgsysteem* vooropgestelde doelstellingen. Hierdoor is het vrijwel onmogelijk om een overzichtelijk en accuraat beeld te krijgen over het (taal)ontwikkelingsniveau van de kleuter(s). *Gericht op bijsturing*

Bij de vier- en vijfjarigen nemen de kleuteronderwijzers een genormeerde taaltest af om een aantal aspecten van de taalontwikkeling meer objectief in kaart te brengen.

Informatie over de ontwikkelingsevolutie van de kleuters nemen de kleuteronderwijzers systematisch op in het kindvolgsysteem. Voor kleuters waarbij de ontwikkelingsevolutie versneld verloopt of voor kleuters met een ontwikkelingsachterstand voorziet het team van de kleuterafdeling in aangepaste maatregelen.

Begeleiding Aan het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters hecht het team van **Leerbegeleiding** de kleuterafdeling groot belang. Het vormt de basis voor de leerbegeleiding. *Beeldvorming* Daarnaast zijn de kleuteronderwijzers voortdurend alert voor signalen van *Zorg* kleuters die op problemen (kunnen) wijzen. Het veilige en stimulerende klasklimaat en de warme omgangsstijl van de kleuteronderwijzers bevorderen de ontwikkeling van de kleuters.

Met de invoering van een gedigitaliseerd kindvolgsysteem willen de kleuteronderwijzers de informatieoverdracht over de verschillende klasgroepen heen bevorderen.

Alle kleuteronderwijzers realiseren een brede basiszorg door onder meer een rijke en uitdagende leeromgeving te creëren en door indien nodig te differentiëren in de taken. Tijdens de reguliere klaswerking geven de kleuteronderwijzers zowel de (taal)sterkere als de (taal)zwakkere kleuters extra aandacht. De ondersteuning van de zorgleerkracht of de co-teacher biedt waardevolle kansen om op klasniveau in voldoende klasinterne extra ondersteuning te voorzien voor kleuters met specifieke noden. De klasleerkracht blijft daarbij de eerste verantwoordelijke voor de aangereikte leerbegeleiding. De kleuteronderwijzers en de zorgleerkrachten stippelen samen een strategie uit om kleuters die het nodig hebben extra te ondersteunen op korte of langere termijn.

Professionalisering Jaarlijks volgen de kleuteronderwijzers vormingen in functie van de **Deskundigheidsbevordering** schoolprioriteiten en hun eigen interesses. De voorbije jaren ging er hierbij *Interne expertise* extra aandacht naar het domein 'techniek'. *Nascholingen*

3.1.1.5 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Het team van de lagere afdeling bereikt met de leerlingen in voldoende mate de eindtermen voor het leer- gebied Nederlands. De wijze waarop de onderwijzers de onderwijsleerpakketten gebruiken, garandeert een vrij volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod. De initiatieven om het leesplezier en de leesvaardigheid te bevorderen, zijn waardevol.

Curriculum	Bij de planning en de realisatie van het onderwijsaanbod baseren de
Onderwijsaanbod	onderwijzers zich vooral op een onderwijsleerpakket. Ze volgen in grote lijnen
<i>Referentiekader</i>	de in het onderwijsleerpakket voorgeschreven planning waardoor de graduele
<i>Planning</i>	opbouw, de volledigheid van het aanbod en het evenwicht tussen de
<i>Evenwichtig en volledig</i>	verschillende domeinen min of meer gegarandeerd zijn. Met het leerplan zijn
<i>Samenhang</i>	de meeste onderwijzers weinig vertrouwd.
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	
	Vanuit de analyse van de resultaten van het leerlingvolgsysteem gaat extra aandacht naar 'spelling' en 'lezen'. Het specifieke onderwijsleerpakket voor spelling en de uitgesproken leerbegeleiding voor spelling- en leeszwaardere leerlingen wijst hierop. De onderwijzers beschikken over weinig of geen evaluatiegegevens voor de domeinen 'luisteren', 'spreken' en (functioneel of creatief) 'schrijven'. Dit verklaart grotendeels waarom naar deze domeinen minder expliciete aandacht gaat.
	De meeste onderwijzers plannen geregeld acties die de leesvaardigheid versterken. Zowel interventieprogramma's voor zwakkere lezers als boekenpromotie en tal van andere initiatieven die het leesplezier bevorderen, komen in vrijwel alle klassen voor.
	Intuïtief hebben de meeste teamleden oog voor de integratie van sommige taalactiviteiten in andere leergebieden. Daarnaast doen de onderwijzers gerichte inspanningen om de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren' en 'sociale vaardigheden' in de lessen te integreren. De systematische aanwending van de beschikbare ICT-middelen voor de realisatie van het leerplan Nederlands is nog niet ingeburgerd.
	In de meeste klassen bevorderen de onderwijzers de interactie- en communicatiekansen door de leerlingen in duo's of kleine groepjes te laten werken.
Onderwijsorganisatie	In een aantal klassen gaat er opvallend veel onderwijstijd naar het leergebied
<i>Klasmanagement</i>	Nederlands. Soms gaat dit ten koste van andere leergebieden.
<i>Onderwijstijd</i>	
Materieel beheer	Het team van de lagere afdeling beschikt over voldoende leermiddelen om de
Uitrusting	leerplanrealisatie mogelijk te maken.
<i>Leermiddelen</i>	
	Een vrij uitgebreide schoolbibliotheek en de samenwerking met de plaatselijke bibliotheek voor de uitlending van boekenpakketten op maat bieden heel wat kansen om met de leerlingen aan leesbevordering en boekenpromotie te werken.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De evaluatiepraktijk is niet optimaal en te weinig evenwichtig uitgebouwd. Voor de eerder technische taalvaardigheden (spelling, lezen, taalbeschouwing) houden de onderwijzers de evolutie van de leerlingen systematisch bij. Dit doen ze zowel met de toetsen uit het onderwijsleerpakket als met genormeerde toetsen (voor spelling en lezen). Voor de domeinen luisteren en spreken en (creatief of functioneel) schrijven daarentegen zijn er vrijwel geen evaluatiegegevens beschikbaar. Hierdoor is het onmogelijk om een volledig en breed beeld te krijgen over het ontwikkelingsniveau van de leerlingen op talig vlak.

Momenteel inventariseren de onderwijzers systematisch alle gegevens in een gedigitaliseerd leerlingvolgsysteem.

Voor de taalaspecten waarvoor evaluatiegegevens beschikbaar zijn, voorziet het team van de lagere afdeling in begeleiding van de leerlingen als dat nodig is.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Momenteel beschikken de onderwijzers niet over een brede beeldvorming die het ontwikkelingstraject van de leerlingen weerspiegelt. Dit komt omdat het team van de lagere afdeling vrijwel uitsluitend de resultaten van de genormeerde toetsen voor spelling en technisch lezen systematisch bijhoudt. Enkel voor leerlingen waarbij de taalontwikkeling moeizamer verloopt of voor leerlingen met een leerstoornis, nemen de teamleden ook andere informatie op in het leerlingvolgsysteem.

De klasleerkrachten nemen hun verantwoordelijkheid inzake eerstelijnszorg. Om tegemoet te komen aan de noden van zowel de zwakkere leerlingen als deze van de sterkere leerlingen maken ze gebruik van de differentiatiemogelijkheden uit het onderwijsleerpakket. Daarnaast voorzien zij in diverse differentiatievormen, zoals onder meer verlengde instructie, hoeken- of contractwerk, reduceren of uitbreiden van de hoeveelheid leerstof, hulpkaarten ...

Een aantal acties zijn er uitdrukkelijk op gericht de (taal)zwakkere leerlingen extra te begeleiden. Op sommige momenten doet de klasleerkracht hiervoor een beroep op de samenwerking met de co-teacher of de zorgleerkracht. Daarnaast neemt het schoolteam in samenspraak met de ouders voor een aantal leerlingen met een geattesteerde leer- of ontwikkelingsstoornis of voor leerlingen met een leerachterstand specifieke maatregelen. Ook de samenwerking met de gon-begeleiding uit het buitengewoon onderwijs voor de hulpverlening aan leerlingen met bijzondere problemen, getuigt van aandacht voor leerlingen met specifieke noden.

3.1.1.6 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet niet

Het team van de lagere afdeling bereikt met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied wetenschappen en techniek in onvoldoende mate. Een volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd

onderwijsaanbod is niet gegarandeerd. De evaluatiepraktijk is vooral kennisgericht en geeft een onvolledig beeld over de mogelijkheden van de leerlingen.

3.1.1.7 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet niet

Het team van de lagere afdeling bereikt met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied mens en maatschappij in onvoldoende mate. Een volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod is niet gegarandeerd. De evaluatiepraktijk is vooral kennisgericht en geeft een onvolledig beeld over de mogelijkheden van de leerlingen.

3.1.1.8 Vaststellingen lager onderwijs: mens en maatschappij - wetenschappen en techniek

Curriculum	De onderwijzers zijn onvoldoende vertrouwd met de visie en de
Onderwijsaanbod	uitgangspunten van het leerplan en de betekenis van de leerplandoelen. Ze
<i>Referentiekader</i>	gebruiken het leerplan dan ook niet systematisch bij de planning en de
<i>Planning</i>	realisatie van het onderwijsaanbod. Voor de voorbereiding en de uitwerking
<i>Evenwichtig en volledig</i>	van de lessen laten ze zich vooral inspireren door een onderwijsleerpakket en
<i>Samenhang</i>	andere actuele bronnen.
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

De onderwijzers geven volgens hun eigen inzichten invulling aan de thema's en lessen. Deze aanpak leidt tot breuklijnen in de graduele opbouw en hypothekeert het evenwicht tussen de verschillende domeinen. Bovendien ontwikkelde het team van de lagere afdeling nog geen systeem om op schoolniveau een correct beeld te krijgen over de volledigheid en de doelgerichtheid van het onderwijsaanbod.

De meeste onderwijzers werken binnen dit leergebied expliciet aan de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren' en 'sociale vaardigheden'. Sporadisch investeren de meeste onderwijzers ook in horizontale samenhang met andere leergebieden zoals Nederlands of muzische vorming. Dit gebeurt echter weinig doelgericht waardoor de meerwaarde voor de leerplanrealisatie beperkt is. De samenhang tussen de verschillende domeinen van de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek streven de meeste onderwijzers niet uitdrukkelijk na. Hierdoor realiseren ze geen thematisch onderwijs. Het onderwijsaanbod is sterk cursorisch en staat de in het leerplan vooropgestelde multiperspectiviteit in de weg.

Onder leiding van een werkgroep probeert het schoolteam het domein techniek een meer prominente plaats in het onderwijsaanbod te geven. Hoewel dit initiatief een waardevolle aanzet is, blijft het effect ervan in de onderwijspraktijk nog veeleer beperkt.

In de meeste klassen gaat er aandacht naar de actualiteit maar dit maakt nog weinig effectief deel uit van de klasbeelden.

De onderwijzers volgen vrij strikt een uitgebreid onderwijsleerpakket om de lessen verkeer invulling te geven. De meesten leveren ook waardevolle

inspanningen om de inhoud die in de verkeerslessen aan bod komen te integreren in de praktijk bij uitstappen of activiteiten op de openbare weg.

Af en toe organiseren de onderwijzers themagebonden uitstappen die ze met de leerlingen voorbereiden en verwerken. Deze ondersteunen de realiteitswaarde van de lessen.

De kansen die de leerlingen krijgen om actief een aantal onderzoeksvaardigheden te ontwikkelen, zijn nog vrij beperkt.

Onderwijsorganisatie
*Onderwijstijd
 Klasmanagement*

Een aantal onderwijzers besteden te weinig onderwijstijd aan de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek. Dit heeft een belemmerend effect op de leerplanrealisatie.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De onderwijzers beschikken over voldoende didactische materialen en leermiddelen om de leerplanrealisatie mogelijk te maken.

Ze maakten slechts summiere afspraken over de graduele opbouw van de tijd- en ruimtekaders. Evenmin dachten ze grondig na over de manier waarop ze deze functioneel kunnen gebruiken om het historische besef en het ruimtelijke inzicht van de leerlingen te ontwikkelen.

Het actuele thema of de behandelde leerstof is in de meeste klassen min of meer zichtbaar aanwezig in het klasbeeld.

Zelden maken de klasleerkrachten doelgericht gebruik van ICT-mogelijkheden in functie van de leerplanrealisatie.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
*Evenwichtig en representatief
 Leerlingvolgsysteem
 Gericht op bijsturing*

Geregeld gaan de onderwijzers, via een aantal eigen toetsen, na of de leerlingen de vooropgestelde doelstellingen bereiken. In de meeste klassen peilen de onderwijzers hierbij vrij eenzijdig naar kennis.

De voortgang die een leerling ten aanzien van deze leergebieden doormaakt, is niet opgenomen in het leerlingvolgsysteem. Bijsturingen van het onderwijsleerproces van een leerling op basis van de analyse van toetsresultaten of evaluaties gebeuren voor deze leergebieden vrijwel niet.

Begeleiding
Leerbegeleiding
*Beeldvorming
 Zorg*

In het leerlingvolgsysteem is geen informatie over de talenten, de interesses of de vorderingen van de leerlingen ten aanzien van mens en maatschappij en wetenschappen en techniek opgenomen. Evenmin beschikt het team van de lagere afdeling over voldoende informatie om zich een correct beeld te vormen over de mogelijkheden van de leerlingen voor deze leergebieden. Hoewel er in alle klassen aandacht is voor een veilig klasklimaat en een positieve sfeer, houden de onderwijzers voor deze leergebieden weinig doelgericht rekening met het ontwikkelingstempo en de individuele mogelijkheden van de leerlingen.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Interne expertise

Het schoolteam besteedde de voorbije jaren weinig aandacht aan een grondige en systematische leerplanstudie. Wel investeerde een werkgroep in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst in de verkenning van

Nascholingen het domein techniek. Vanuit deze werkgroep ontstaan waardevolle initiatieven om dit domein in de schoolwerking meer erkenning te geven.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De organisatie van het welzijnsbeleid laat de school toe tekorten of verbeterpunten met betrekking tot bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op te sporen en systematisch bij te sturen. Hiervoor kan ze terugvallen op de verplichte veiligheidscontroles, het advies van de interne en externe preventiedienst en de inbreng van de schoolbetrokken partners (personeel, leerlingen, ouders ...).

Uit de controles en adviezen van deskundigen blijkt dat de school op vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne een aantal werkpunten moet aanpakken. De al ondernomen acties en de geplande initiatieven die zijn opgenomen in het globaal preventieplan en het jaaractieplan laten de school toe de vastgestelde risico's te beheersen en op termijn weg te werken.

Wat de inspectie tijdens de doorlichting opmerkte bij haar bezoek aan verschillende leslokalen en een aantal andere ruimtes, stemt grotendeels overeen met de vaststellingen in de documenten van deskundigen. De school vond nog geen oplossing om te verhelpen aan de beperkte bewegingsruimte in de klaslokalen van de oudste kleuters. Deze zijn qua oppervlakte te klein voor het aantal kleuters dat er in ondergebracht is.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De systematiek waarmee de school via een 'digitaal managementsysteem' tekorten opspoorde en wegwerkte is een voorbeeld van goede praktijk. Omwille van de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende werkpunten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja

• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Onderwijsorganisatie

- Doelgerichtheid** Onder impuls van de directeur slaagt het schoolteam erin om voor de onderwijsorganisatie verantwoorde en doordachte keuzes te maken. Op basis van een aantal vooropgestelde scenario's probeert het een optimale aanwending van het lestijdenpakket vast te leggen. Hierbij houdt het vooral het belang van de leerlingen voor ogen en probeert het keuzes te maken die maximaal gericht zijn op een doeltreffende begeleiding van de leerlingen. Het schoolteam verantwoordt zijn keuzes te aanzien van de ouders en probeert een breed draagvlak te creëren om de slaagkansen van zijn opzet te verhogen. De wijze waarop het schoolteam de organisatie en de begeleiding van de grote klasgroepen in de lagere afdeling aanpakt, is een voorbeeld van de doordachte manier waarop het met de onderwijsorganisatie en de inzet van personeelsleden omgaat. Ook de inspanningen die het schoolteam doet om via vormen van co-teaching sommige leerlingengroepen te begeleiden, zijn waardevol.
- Ondersteuning** De directeur heeft een goed beeld van de mogelijkheden en de beperkingen van haar personeelsleden en houdt hiermee zoveel als mogelijk rekening bij de onderwijsorganisatie. Door in de mogelijkheden van teamleden te geloven, hen te consulteren en hen bij de besluitvorming te betrekken, probeert ze tot een werkbare onderwijsorganisatie te komen. De (zorg)medewerkers tonen een grote bereidheid om doorheen het schooljaar hun opdracht flexibel in te vullen rekening houdend met de noden.
- Doeltreffendheid** Tijdens overlegmomenten van het kernteam en personeelsvergaderingen gaat het team de doeltreffendheid van de onderwijsorganisatie na. Door de schoolorganisatie en de schoolwerking bespreekbaar te maken, zoekt het schoolteam in dialoog naar oplossingen voor eventuele knelpunten. Tijdens deze overlegmomenten probeert het in te schatten welk effect de onderwijsorganisatie op de leerlingen heeft. Af en toe consulteert het schoolteam hiervoor ook de ouders en peilt het naar hun tevredenheid.
- Ontwikkeling** De meeste teamleden tonen zich bereid om zich in functie van de schoolorganisatie flexibel op te stellen. De directeur en de zorgcoördinator volgen de actuele onderwijsontwikkelingen op en proberen deze, indien wenselijk, in het schoolbeleid te integreren. Zo nodig doen ze ook voorstellen om in functie daarvan de schoolorganisatie aan te passen. In overleg probeert het schoolteam de genomen beslissingen ten aanzien van de onderwijsorganisatie te verbeteren en eventueel aan te passen.

4.2 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** Naar aanleiding van de invoering van het M-decreet investeerde het schoolteam, onder leiding van een ervaren en deskundige zorgcoördinator, in de concretisering van de schooleigen zorgvisie. Dit deed het door alle initiatieven die het neemt ten aanzien van de leerbegeleiding in de verschillende fasen van het zorgcontinuüm een plaats te geven. Alle teamleden krijgen op die manier een duidelijk beeld van de verantwoordelijkheid die eenieder heeft ten aanzien van de leerbegeleiding. Daarnaast investeerde het schoolteam in een doordachte inzet van personeelsleden om zo de leerlingen maximale kansen op ondersteuning te bieden. Het schoolteam neemt een veelheid aan initiatieven om de leerbegeleiding vorm te geven. De zorgvisie is niet geconcretiseerd in geoperationaliseerde doelstellingen om de doelgerichtheid op school-, klas- en leerlingenniveau aanzienlijk te versterken.
- Ondersteuning** Zowel de zorgcoördinator als de zorgmedewerkers ondersteunen de realisatie van de leerbegeleiding in overleg met de directeur. Dit gebeurt door een aantal structurele maatregelen. De taakverdeling binnen het zorgteam, de organisatie van het overleg, de ontwikkeling van een digitaal volgsysteem of de uitwisseling van interne deskundigheid bij klasinterne begeleiding van leerlingen of momenten van co-teaching zijn hier voorbeelden van. De directeur stimuleert een cultuur van openheid, veiligheid en inspraak waarin het schoolteam kansen krijgt om stapsgewijs te ontwikkelen en de handelingsbekwaamheid te verhogen.
- Doeltreffendheid** Tijdens overlegmomenten, onder andere binnen het zorgteam en de personeelsvergaderingen, krijgen alle betrokken de kans om over hun ervaringen met de zorgwerking te reflecteren en van gedachten te wisselen. Het ontbreken van duidelijke en meetbare vooropgestelde doelstellingen in het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid maakt het moeilijk om de doeltreffendheid van de zorginitiatieven te evalueren. Het is vrijwel onmogelijk om na te gaan of het schoolteam met al zijn acties leerwinst of een positieve ontwikkelingsevolutie realiseert. Voor de acties die het schoolteam onderneemt om de spelling- en de leesvaardigheid van de leerlingen te bevorderen, kan het wel nagaan of ze succesvol zijn. Hiervoor baseert het schoolteam zich immers op de resultaten van genormeerde toetsen.
- Ontwikkeling** De zorgcoördinator en een aantal zorgmedewerkers investeren in hun eigen professionaliteit door nascholingen of langdurige opleidingen te volgen. Ook de meeste leerkrachten staan open voor onderwijsvernieuwingen en tonen de bereidheid om bij te leren. Toch valt het op dat de handelingsbekwaamheid van de klasleerkrachten nog sterk leerkrachtafhankelijk is. Daarom is het een aandachtspunt om met het hele schoolteam blijvend te investeren in leerkrachtvaardigheden die het mogelijk maken om in een sterke brede basiszorg te voorzien. Ook sommige zorgteamleden hebben nog nood aan specifieke nascholingen, daar de opdracht als zorgondersteuner een bijzondere expertise vergt. Het schoolteam is zich nog te weinig bewust van het belang van een stabiel zorgteam. De veelvuldige wissels in de samenstelling van het zorgteam van de voorbije jaren staat de opbouw van de nodige expertise in de

weg.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De schoolleiding berust bij een ervaren directeur die op een deskundige wijze een geëngageerd schoolteam aanstuurt. Op een kordate maar menselijke manier streeft zij ernaar, in nauwe samenwerking met de zorgcoördinator en het kernteam, een participatief beleid te voeren. De directeur geeft uitdrukkelijk richting en sturing aan het schoolbeleid. Vooral bij nieuwe teamleden probeert ze door middel van klasbezoeken de dagelijkse (klas)praktijk op te volgen. De opvolging van beslissingen of gezamenlijk gemaakte afspraken gebeurt nog te weinig bij benoemde leerkrachten. Hierdoor blijven kansen liggen om leerkrachten feedback te geven op hun handelen en bijsturingen door te voeren op basis van in de praktijk vastgestelde knelpunten. Uit de gesprekken met de directeur blijkt dat zij een duidelijk beeld heeft over de sterke en minder sterke punten van de schoolwerking. Zij investeert in de ontwikkeling van haar eigen professionaliteit om bij te blijven op onderwijskundig vlak en om oplossingen te vinden voor de uitdagingen waar het schoolteam voor staat.
- Visieontwikkeling** De directeur en de zorgcoördinator hechten veel belang aan de realisatie van een breed gedragen schoolvisie en doen belangrijke inspanningen om deze zo concreet mogelijk te vertalen naar de leerkrachten en andere schoolbetrokkenen. Via een gefaseerd beleidsplan werkt het schoolteam systematisch aan een aantal prioritaire werkpunten. Een digitaal schoolwerkplan verzamelt alle initiatieven die het schoolteam neemt om de Vrije Basisschool De Wijngaard te maken tot de school die ze is. Het vormt een leidraad voor de schoolwerking.
- Besluitvorming** De directeur beoogt een schoolklimaat waarbinnen alle teamleden ruimte voor inspraak krijgen. Hiertoe richtte zij een aantal structuren op die het overleg en de communicatie binnen het schoolteam ondersteunen. Zo komen klasleerkrachten en zorgbegeleiders samen om de leerbegeleiding te plannen en praktisch te organiseren. Ook de kernteamvergaderingen, de personeelsvergaderingen, het werkgroepoverleg, de overlegmomenten binnen het zorgteam en de overlegmomenten tussen de parallelcollega's ondersteunen een vlotte samenwerking en een goede informatiedoorstroming. De meeste teamleden ervaren voldoende participatiemogelijkheden bij de besluitvorming.
- Kwaliteitszorg** Het schoolteam stelt geregeld een aantal aspecten van de eigen werking in vraag door tijdens personeelsvergaderingen of andere overlegmomenten de genomen beslissingen te evalueren. Toch laat het schoolteam kansen liggen om zijn zelfevaluerend vermogen te versterken in functie van de interne kwaliteitszorg. Het is opvallend dat het schoolteam zeer weinig informatie verzamelt of gegevens analyseert met als doel de eigen onderwijskwaliteit objectief in kaart te brengen. Zo bijvoorbeeld heeft het schoolteam vrijwel geen gegevens beschikbaar op basis waarvan het de (leer)prestaties van de leerlingen kan vergelijken met een referentiegroep. Het ontbreken van voldoende informatie of analysegegevens om aan zelfevaluatie te doen, heeft niet alleen effect op het kwaliteitszorgsysteem van de school. Het belemmert eveneens een correcte prioriteitenbepaling. Deze is vooralsnog gebaseerd op

intuïtief aangevoelde noden van het schoolteam en is niet getoetst aan meer objectief vastgestelde knelpunten of tekorten.

Talenbeleid Hoewel het schoolteam nog geen formeel talenbeleid voert, zijn er in de school een aantal initiatieven herkenbaar die hiervoor de basis kunnen vormen. Zo probeert het schoolteam de talige noden van de leerlingen te herkennen. De leerkrachten zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin de leerlingen met talige noden zich veilig kunnen voelen. In toenemende mate is het klasmanagement in de meeste klassen er ook op gericht om leerlingen met talige noden makkelijker en voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. De leerkrachten gebruiken in toenemende mate werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen. Voor leerlingen met bijzondere talige noden bestaan soms afspraken om bij de evaluatie rekening te houden met hun mogelijkheden. Het schoolteam probeert met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt.

Het heeft eveneens zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Het zet acties op om de doorstroom te bevorderen.

Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert heel wat acties die het gelijkeonderwijskansenbeleid en het zorgbeleid ondersteunen. Deze acties vertrekken zelden vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen.

De schoolorganisatie zorgt er voor dat het team de vooropgestelde acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid kan uitvoeren.

Het zorgteam probeert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid te evalueren.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van een beperkt aantal teamleden (beperkt tot het leiderschap, de zorgcoördinator, het zorgteam) met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het team van de kleuterafdeling creëert voor de kleuters op voorbeeldige wijze een krachtige leeromgeving die nauw aansluit bij hun leef- en beleevingswereld.
- De originele thema's en de verrijking van de speel- en werkhoeven bevorderen de ontwikkelingskansen van de kleuters.
- Het team van de lagere afdeling investeert in leesbevordering en boekenpromotie.
- Het schoolteam doet waardevolle inspanningen om de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren en sociale vaardigheden te integreren in de andere leergebieden.
- De klasleerkrachten experimenteren met gevarieerde werk- en groeperingsvormen binnen de brede basiszorg.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam werkt op een doordachte wijze een doeltreffende onderwijsorganisatie uit.
- De leerkrachten tonen een grote bereidheid om met nieuwe organisatievormen om te gaan.
- De zorgcoördinator faciliteert de ontwikkeling van het zorgbeleid en doet inspanningen om de zorgvisie via een geconcretiseerde zorgcontinuüm transparant en werkbaar te maken.
- De inspanningen die het schoolteam doet om op de verschillende niveaus binnen het zorgcontinuüm leerlingen te begeleiden, zijn waardevol.
- Het schoolteam geeft enkele waardevolle aanzetten om voor een aantal zorginitiatieven de effecten na te gaan.

Wat betreft het algemeen beleid

- De deskundigheid van de directeur en het engagement van de leerkrachten bevorderen de ontwikkelingsdynamiek binnen het schoolteam.
- De overlegstructuren bevorderen de communicatiekansen in het schoolteam en dragen bij tot een participatief beleid.
- De directeur geeft belangrijke aanzetten om vanuit actuele onderwijsontwikkelingen impulsen te geven aan de schoolwerking.
- Een gefaseerd beleidsplan geeft richting aan de schoolwerking.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het team van de kleuterafdeling kan de evaluatiepraktijk versterken door de observaties af te stemmen op de vooropgestelde doelen.
- Het team van de lagere afdeling kan de domeinen luisteren, spreken en (creatief of functioneel) schrijven een volwaardige plaats geven binnen het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk voor het leergebied Nederlands.
- Het schoolteam kan de visie en de uitgangspunten van de leerplannen verkennen en implementeren in de klaspraktijk.
- Het schoolbestuur kan een oplossing zoeken voor de te kleine klaslokalen van de oudste kleuters.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan het zorgbeleid enten op een aantal geoperationaliseerde doelstellingen op school-klas- en leerlingniveau.
- Het schoolteam kan investeren in de deskundigheidsbevordering en de continuïteit van het zorgteam.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam kan een kwaliteitszorgsysteem ontwikkelen en in functie hiervan informatie verzamelen en outputgegevens analyseren.
- De directeur kan de klaspraktijk meer doelgericht opvolgen in functie van de schoolprioriteiten.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het team van de lagere afdeling moet met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied mens en maatschappij in voldoende mate bereiken.
- Het team van de lagere afdeling moet met de leerlingen de eindtermen voor het leergebied wetenschappen en techniek in voldoende mate bereiken.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - voor het **lager onderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor mens en maatschappij, wetenschappen en techniek.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **19-11-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor het **kleuteronderwijs**.
- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Veronique BILTEREYST de inspecteur-verslaggever	Anne-Marie BAELUS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	